

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین‌المللی

دایرہ مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمدۀ نرخهای بهره، قیمت طلا و نفت

پیش‌بینی‌های این گزارش مبتنی بر اطلاعات بازار است و
بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مسئولیتی از این بابت بعده ندارد.

طبعی هفتهٔ منتهی به ۲۰۰۸/۱/۲۵

(شماره ۴۲)

۷ بهمن ماه ۱۳۸۶

فهرست مادرجات

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۱	۱- آمریکا
۸	۲- منطقه یورو
۱۴	۳- ژاپن
۱۷	۴- انگلیس
۲۱	۵- طلا
۲۴	۶- نفت

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمدہ (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

۱۳۸۶ / ۱۱ / ۵ هفته منتهی به

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمدہ سهام

۲۰۰۸ / ۱ / ۲۵

متوسط هفته گذشته	ردیه	درصد تغییرات نسبت به هفته گذشته	متوسط هفته	جمعه ۲۵ ژانویه	پنجشنبه ۲۴ ژانویه	چهارشنبه ۲۳ ژانویه	سه شنبه ۲۲ ژانویه	دوشنبه ۲۱ ژانویه	عنوان	جمعه ۱۸ ژانویه
۰/۶۳۰۴۳		+۰/۴۰	۰/۶۳۲۹۵	۰/۶۳۱۱۰	۰/۶۳۱۶۰	۰/۶۳۲۹۷	۰/۶۳۴۴۶	۰/۶۳۴۶۴	دلار به SDR	۰/۶۳۲۵۶
۱/۹۶۱۱	(۳)	-۰/۱۷	۱/۹۶۴۴	۱/۹۸۲۹	۱/۹۷۷۰	۱/۹۵۶۴	۱/۹۶۲۱	۱/۹۴۳۶	* لیره انگلیس	۱/۹۵۴۵
۱/۰۲۳۵	(۲)	-۰/۴۵	۱/۰۱۸۹	۱/۰۰۶۵	۱/۰۰۲۱	۱/۰۲۲۸	۱/۰۲۸۰	۱/۰۳۵۲	دلار کانادا	۱/۰۲۷۲
۱/۰۹۷۵	(۴)	-۰/۱۶	۱/۰۹۵۸	۱/۰۹۶۸	۱/۰۸۷۲	۱/۰۹۱۳	۱/۰۹۵۰	۱/۱۰۸۷	فرانک سویس	۱/۰۹۹۸
۱۰۷/۲۲	(۱)	-۰/۵۶	۱۰۶/۶۱	۱۰۶/۸۲	۱۰۷/۱۶	۱۰۶/۷۷	۱۰۶/۴۵	۱۰۵/۸۸	ین ژاپن	۱۰۶/۸۲
۱/۴۷۱۳	(۵)	-۰/۵۶	۱/۴۶۳۱	۱/۴۶۷۷	۱/۴۷۶۰	۱/۴۶۳۰	۱/۴۶۴۰	۱/۴۴۴۸	* یورو (پول واحد اروپایی)	۱/۴۶۰۶
۱/۵۸۶۲۲		-۰/۴۰	۱/۵۷۹۹۰	۱/۵۸۴۵۳	۱/۵۸۳۲۸	۱/۵۷۹۸۶	۱/۵۷۶۱۵	۱/۵۷۵۶۹	SDR به دلار	۱/۵۸۰۸۷
۸۹۱/۹۵		-۰/۱۷	۸۹۳/۴۵	۹۱۲/۴۵	۹۰۵/۸۵	۸۸۸/۹۰	۸۹۲/۶۰	۸۶۷/۴۵	طلای لندن (هراونس)	۸۸۰/۶۰
۸۸۹/۵۱		۱/۰۸	۸۹۹/۱۵	۹۱۳/۵۰	۹۰۷/۳۵	۸۸۵/۱۰	۸۹۰/۶۵	تعطیل	طلای نیویورک (هراونس)	۸۸۲/۲۵
۹۰/۳۳		-۱/۹۷	۸۸/۵۵	۹۰/۹۰	۸۹/۱۴	۸۶/۶۲	۸۸/۴۵	۸۷/۶۲	نفت برنت انگلیس	۸۹/۲۳
۹۱/۵۳		-۲/۷۶	۸۹/۰۰	۹۰/۷۱	۸۹/۴۱	۸۶/۹۹	۸۹/۲۱	۸۸/۶۹	نفت پایه آمریکا	۹۰/۵۷
۱۲۴۰۱		-۱/۵۶	۱۲۲۰۷	۱۲۲۰۷	۱۲۳۷۹	۱۲۲۷۰	۱۱۹۷۱	تعطیل	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۲۰۹۹
۱۳۷۸۰		-۵/۰۱	۱۳۰۹۰	۱۳۶۲۹	۱۳۰۹۳	۱۲۸۲۹	۱۲۵۷۳	۱۳۳۲۶	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۳۸۶۱
۷۵۰۰		-۱۰/۳۰	۶۷۲۷	۶۸۱۷	۶۸۲۱	۶۴۳۹	۶۷۶۹	۶۷۹۰	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۷۳۱۴
۵۹۹۸		-۴/۳۹	۵۷۳۴	۵۸۶۹	۵۸۷۶	۵۶۰۹	۵۷۴۰	۵۵۷۸	FTSE-100 (بورس لندن)	۵۹۰۲

ر* هر واحد به دلار آمریکا

بسمه تعالی

۱- آمریکا

الف- نوسانات دلار

در هفته گذشته دلار در برابر تمام ارزهای مورد بررسی، به استثنای یورو، تضعیف شد. متوسط ارزش دلار در هفته مذکور نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر یورو 0.56% درصد افزایش و در برابر لیره انگلیس و ی恩 ژاپن بترتیب 0.17% ، 0.56% درصد کاهش داشت. به نرخهای آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر دلار در محدوده $105.88-107.16$ ی恩 و هر یورو در محدوده $1448-1476$ دلار، در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات دلار عمدها تحت تأثیر نوسانات شاخص‌های قیمت سهام، کاهش نرخهای بهره کلیدی، و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه بازارهای ارزی و مالی نیویورک در تعطیلات رسمی بسر می‌بردند. اما در این روز شاخص‌های قیمت سهام در آسیا و اروپا

به شدت کاهش یافتد. کاهش شدید شاخص های قیمت سهام موجب فرار سرمایه ها به سوی ین به عنوان مأمن سرمایه گذاری شد. به همین دلیل در روز دوشنبه دلار در برابر ین کاهش یافت. اما دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمدۀ دیگر و ارزهای نوظهور در روز دوشنبه افزایش یافت. یکی از علل این امر، فرار سرمایه از ارزهای پربازده و نوظهور به سوی دلار بوده است. بسیاری از سرمایه گذاران در هفته ها و ماههای اخیر به امید ادامه کاهش ارزش دلار، اقدام به استقرار این ارز و سرمایه گذاری در ارزهای پربازده کرده بودند. اما در روز دوشنبه به دلیل نگرانی نسبت به دورنمای بازارهای مالی جهان، سرمایه گذاران اقدام به فروش داراییهای پربازده و بازپرداخت بدھیهای دلاری کردند. دلیل دوم، ترقی دلار احتمال بروز ضعف در سایر اقتصادها و احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی در منطقه یورو بوده است. در حالیکه قبل انتظار می رفت که نرخهای بهره کلیدی منطقه یورو در چند ماه آینده ثابت باقی بماند. در روز سه شنبه خبر مربوط به کاهش شدید نرخهای بهره کلیدی آمریکا سبب شد تا دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمدۀ دیگر کاهش یابد. اما در این روز دلار در برابر ین افزایش یافت. علت این امر بازگشت سرمایه ها به سوی آمریکا برای تأمین مالی زیانهای ناشی از ضعف سهام و افزایش ریسک پذیری سرمایه گذاران به دلیل کاهش شدید نرخهای بهره کلیدی آمریکا بوده است. در روز چهارشنبه ارقام منتشره حکایت از رشد کمتر از انتظار شاخص فعالیت بخش خدمات منطقه یورو داشت. این امر احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی در منطقه یورو را تقویت نمود. برخی حتی عقیده داشتند که نرخ بهره کلیدی منطقه یورو از ماه ژوئن تا پایان سال جاری حدود ۷۵/۰ درصد کاهش خواهد یافت و به ۳/۲۵ درصد خواهد رسید. این امر موجب توقف سیر نزولی دلار در برابر یورو شد. همچنین در این روز لیره تحت تأثیر اظهارات روز سه شنبه رئیس بانک مرکزی انگلیس در جهت تقویت احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی این کشور در اجلاس ماه فوریه شورای سیاستگذاری این بانک، قرار گرفت و در برابر دلار تضعیف شد. در اجلاس ماه ژانویه شورای سیاستگذاری بانک مرکزی انگلیس فقط یک عضو از نه عضو این شورا، خواستار کاهش نرخ بهره کلیدی شده بود. اما در روز چهارشنبه در بازار نیویورک، بسیاری از معامله گران به این نتیجه رسیدند که کاهش شدید روز سه

شنبه نرخهای بهره کلیدی آمریکا نمی‌تواند موجب اجتناب اقتصاد این کشور از رکود شود. به همین دلیل، در اوایل روز چهارشنبه دلار در برابر ین به شدت کاهش یافته بود. حتی در مقطعی از این روز در بازار نیویورک، هر دلار تاسطح $104/98$ ین، یعنی به پایین ترین سطح خود از ماه مه سال ۲۰۰۵ میلادی به بعد تنزل نمود. البته بعداً در همان روز ترقی سهام در آمریکا، موجب ترقی دلار در برابر ین گردید. در روز پنجشنبه انتشار ارقام مطلوب شاخص اعتماد بخش تجاری ماه ژانویه آلمان، اظهارات یکی از مقامات منطقه یورو در مخالفت با کاهش نرخهای بهره کلیدی توسط بانک مرکزی اروپا و انتشار ارقام ضعیف فروش خانه‌های دست دوم ماه دسامبر آمریکا، موجب ضعف دلار در برابر یورو شد. مقام مذکور گفته بود که کاهش $0/75$ درصدی نرخهای بهره کلیدی توسط بانک مرکزی آمریکا، موجبات انحراف توجهات بانک مرکزی اروپا از مبارزه با فشارهای تورمی نشد. در روز پنجشنبه مقامات دولتی و کنگره آمریکا در مورد برنامه تحرک اقتصادی 150 میلیارد دلاری به توافق رسیدند. این توافق احتمال ادامه کاهش‌های شدید در نرخهای بهره آمریکا را تضعیف نمود. همچنین پس از توافق مذکور، شاخص‌های قیمت سهام در روز پنجشنبه و اوایل روز جمعه به شدت افزایش یافتند. افزایش شاخص‌های قیمت سهام و تضعیف احتمال کاهش شدید نرخهای بهره کلیدی آمریکا، موجب تقویت دلار در برابر یورو و برخی از ارزهای عمده دیگر در روز جمعه گردید. دلار در برابر ین نیز در اوایل این روز تقویت شد. اما بعداً در اواخر همین روز، ضعف سهام آمریکا موجب ضعف دلار در برابر ین نیز شد.

ب - بازار پولی داخلی

کمیته بازار باز فدرال (بازوی سیاستگذاری بانک مرکزی آمریکا) در روز سه شنبه، درست یک هفته قبل از تشکیل اجلاس عادی آن، تشکیل جلسه اضطراری داد. در این جلسه تصمیم گرفته شد که نرخ بهره کلیدی وجوده فدرال از $4/25$ درصد و نرخ بهره کلیدی تنزیل از $4/75$ درصد، بترتیب به $3/5$ درصد و $4/0$ درصد، کاهش داده شوند. در سال ۱۹۹۴ میلادی، قرار بر این شد که تصمیمات مربوط به

نرخهای بهره کلیدی در اجلاس عادی هشتگانه سالانه (هر شش هفته یکبار) صورت گیرد. از آنzman به بعد تا کنون، کمیته بازار باز فقط در شش نوبت جلسه اضطراری تشکیل داد. این جلسات به ترتیب در اکتبر ۱۹۹۸ و در ماههای ژانویه، آوریل و سپتامبر ۲۰۰۱، ۱۶ اوت ۲۰۰۷ و ۲۲ ژانویه ۲۰۰۸ میلادی برگزار گردید. همچنین از اواسط ماه اوت سال ۲۰۰۷ میلادی تا کنون به دلیل مشکلات نقدینگی و ضعف اقتصادی بانک مرکزی نرخ بهره کلیدی تنزیل را در ۵ نوبت و مجموعاً به میزان ۲/۲۵ درصد و نرخ بهره وجهه فدرال را در ۴ نوبت و مجموعاً ۱/۷۵ درصد کاهش داد. البته بانک مرکزی آمریکا در اواخر سال گذشته سعی کرد که سیاست ابساطی پولی را به طریقی غیر از کاهش نرخهای بهره کلیدی، ادامه دهد. در همین راستا بانک مرکزی آمریکا در ۱۲ دسامبر اعلام کرد که ۲۰ میلیارد دلار تسهیلات سوآپ در اختیار بانک مرکزی اروپا و ۴۰ میلیارد دلار در اختیار بانک مرکزی سوئیس قرار داد تا آنها از این تسهیلات برای اعطای وامهای دلاری استفاده نمایند. همچنین بانک مرکزی آمریکا در آنzman تصمیم گرفت که تسهیلات مدت دار موسم به Term Auction Facility از طریق مزایده در اختیار بانک ها قرار دهد. در این نوع مزایده، بر خلاف مزایده های قراردادهای بازخرید که فقط بانک مرکزی نیز چندان مؤثر واقع نشد. به همین دلیل، بانک مرکزی بار دیگر به کاهش نرخهای بهره کلیدی متولّ شد. قسمتی از بیانیه کمیته بازار باز که در روز سه شنبه پس از کاهش نرخهای بهره کلیدی منتشر شد به این شرح می باشد: ^۱ تصمیم به کاهش نرخهای بهره کلیدی به دلیل ضعف دورنمای اقتصادی و خطر بروز رکود اقتصادی بوده است. وضعیت بازارهای مالی همچنان رو به و خامت می رود و شرایط اعطای اعتبار به برخی از بخش های تجاری و خانوار، سخته شده است. علاوه بر آن ارقام منتشره حکایت از افزایش رکود در بخش مسکن و ضعف بازار اشتغال دارد. انتظار می رود که تورم در ماههای آینده ملایم تر گردد. اما باید تحولات تورمی را به دقت زیر نظر داشت. از این بیانیه چنین استنباط می شد که نرخهای بهره کلیدی در اجلاس آینده کمیته بازار باز در روزهای سه شنبه و چهارشنبه بار دیگر به میزان ۰/۵ درصد کاهش داده می شود. اما تحولات روزهای بعدی نظیر توافق در

مورد برنامه تحرک اقتصادی، ترقی سهام و معلوم شدن علت اصلی کاهش شدید شاخص های قیمت سهام اروپا سبب شد تا بسیاری به این نتیجه برسند که کاهش شدید نرخهای بهره کلیدی در اجلاس هفته آینده کمیته بازار بار فدرال بسیار ضعیف خواهد بود. بسیاری از تحلیلگران عقیده دارند که نآگاهی مقامات بانک مرکزی آمریکا از علل کاهش شدید روز دوشنبه شاخص های قیمت سهام اروپا، از علل اصلی کاهش شدید نرخهای بهره کلیدی بوده است. اما بعداً مقامات پولی آمریکا متوجه شدند که کاهش شدید شاخص های قیمت سهام اروپا به دلیل نگرانی نسبت به دورنمای اقتصادی نبوده بلکه ناشی از بروز یک رسوایی بزرگ در یک بانک اروپائی بوده است. به این ترتیب کاهش شدید نرخهای بهره کلیدی آمریکا در روز سه شنبه گذشته توجیه ناپذیر بوده و این بانک نیازی به ادامه کاهش نرخهای بهره کلیدی خود در هفته آینده ندارد.

جدول نرخهای بهره سپتامبر ماهه (به درصد)

نوع ارز	متوسط هفته منتهی به ۲۵ ژانویه	متوسط هفته منتهی به ۱۸ ژانویه	متوسط هفته منتهی به ۱۱ ژانویه	متوسط هفته منتهی به ۴ ژانویه
دلار آمریکا	۳/۴۹	۳/۹۶	۴/۴۳	۴/۶۷
یورو	۴/۳۴	۴/۴۷	۴/۵۹	۴/۶۶
بن ژاپن	۰/۸۸۶	۰/۹۰۴	۰/۹۰۶	۰/۸۹۷
لیره انگلیس	۵/۵۴	۵/۶۳	۵/۷۰	۵/۹۰

ج - اقتصاد داخلی

طبق ارقام منتشره در هفته گذشته، فروش خانه های دست دوم به نرخ سالانه از ۵/۰۰ میلیون دستگاه در ماه نوامبر سال گذشته به ۴/۸۹ میلیون دستگاه در ماه دسامبر همان سال تنزل یافت. قبل انتظار می رفت که نرخ سالانه فروش خانه های دست دوم در ماه دسامبر به ۴/۹۵ میلیون دستگاه برسد. تعداد خانه های دست دوم در معرض فروش از ۱۰/۱ برابر فروش ماهانه در ماه نوامبر به ۹/۶ برابر فروش

ماهانه در ماه دسامبر کاهش یافت. در طول سال ۲۰۰۷ فروش خانه های دست دوم ۱۲/۸ درصد و قیمت میانه مسکن ۱/۴ درصد کاهش یافت. از سال ۱۹۹۹ به بعد، این اولین باری است که قیمت میانه مسکن کاهش نشان می دهد. ضعف شدید بازار مسکن و کاهش قیمت مسکن، پایین بودن معیارهای اعطای وام در این بخش را در طی ماههای گذشته افشا کرد و موجب مشکلات زیادی برای بانک ها و مؤسسات مالی گردید. یکی از ریشه های این بحران، عدم نیاز به اثبات درآمدهای اعلام شده از سوی وام گیرندگان بخش مسکن بوده است. اکنون این نگرانی وجود دارد که بانک ها ممکن است در اعطای سایر وام ها به مصرف کنندگان نیز معیارهای ضعیفی را در نظر گرفته باشند. بدھیهای مصرف کنندگان حدود ۲/۵ تریلیون دلار، معادل یک پنجم کل تولید ناخالص داخلی، می باشد. از این مبلغ حدود ۰/۸ تریلیون دلار به اوراق بهادر تبدیل شده است. به عبارت دیگر این وامها در هم ترکیب شده و به صورت اوراق قرضه در بازارهای ثانویه فروخته شد. این امر هم مصرف کنندگان و هم سرمایه گذاران را در شرایط ناهنجاری قرار داده است. کاهش ۴/۰ درصدی خرده فروشی در ایام عید میلاد مسیح نشان می دهد که مصرف کنندگان با مشکلات مالی مواجه می باشند. این امر می تواند سبب شود تا وامهای مصرفی همانند وامهای رهنی اعطائی به افراد کم اعتبار، به بحران در بازارهای مالی دامن بزند. در هفته ماقبل دو مؤسسه مالی بسیار بزرگ صادرکننده کارتھای اعتباری یعنی Capital one و American Express پیش بینی سود ناچیزی کردند. دلیل این امر را رشد عدم بازپرداخت وامها توسط مصرف کنندگان اعلام شد. البته در روز پنجم شنبه گذشته دولت و کنگره در مورد یک یک برنامه تحرک مالی ۱۵۰ میلیارد دلاری به توافق رسیدند. طبق این برنامه حدود ۶۰۰ دلار مالیات به هر خانوار یک نفره و حدود ۱۲۰۰ دلار مالیات به افراد متأهل، برگشت داده می شود. حدود ۱۱۷ میلیون خانوار آمریکائی از این برنامه بهره مند خواهند شد. چنین اقدامی می تواند موقتاً مانع از توقف رشد اشتغال شود و این امر خود به توانائی مصرف کنندگان در بازپرداخت وامها کمک خواهد کرد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی آمریکا

سال ۲۰۰۷

دسامبر	نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئنیه	ژوئن	م	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	ماه	شاخصهای اقتصادی
۵/۰	۴/۷	۴/۸.	۴/۷	۴/۶	۴/۶	۴/۵	۴/۵	۴/۵	۴/۴	۴/۵	۴/۶	۴/۶	نرخ بیکاری (به درصد)
	-۵۳/۱۲	-۵۷/۷۷	-۵۷/۱۲	-۵۶/۸۰	-۵۹/۰۰	-۵۹/۴۳	-۵۹/۱۶	-۵۸/۶۷	-۶۲/۳۹	-۵۷/۸۹	-۵۸/۸۸		موازنۀ تجارتی (به میلیارد دلار)
.۰/۰	.۰/۳	-۰/۵	.۰/۳	-۰/۱	.۰/۶	.۰/۶	-۰/۱	.۰/۴	-۰/۳	.۰/۸	-۰/۳		درصد تغییرات ماهانۀ تولیدات صنعتی
۴/۱	۴/۳	۳/۵	۲/۸	۲/۰	۲/۴	۲/۷	۲/۷	۲/۶	۲/۸	۲/۴	۲/۱		تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده (به درصد)
سه ماهه سوم ۲۰۰۷			سه ماهه دوم ۲۰۰۷			سه ماهه اول ۲۰۰۷			سه ماهه چهارم ۲۰۰۶				رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
۴/۹			۳/۸			.۰/۶			۲/۵				

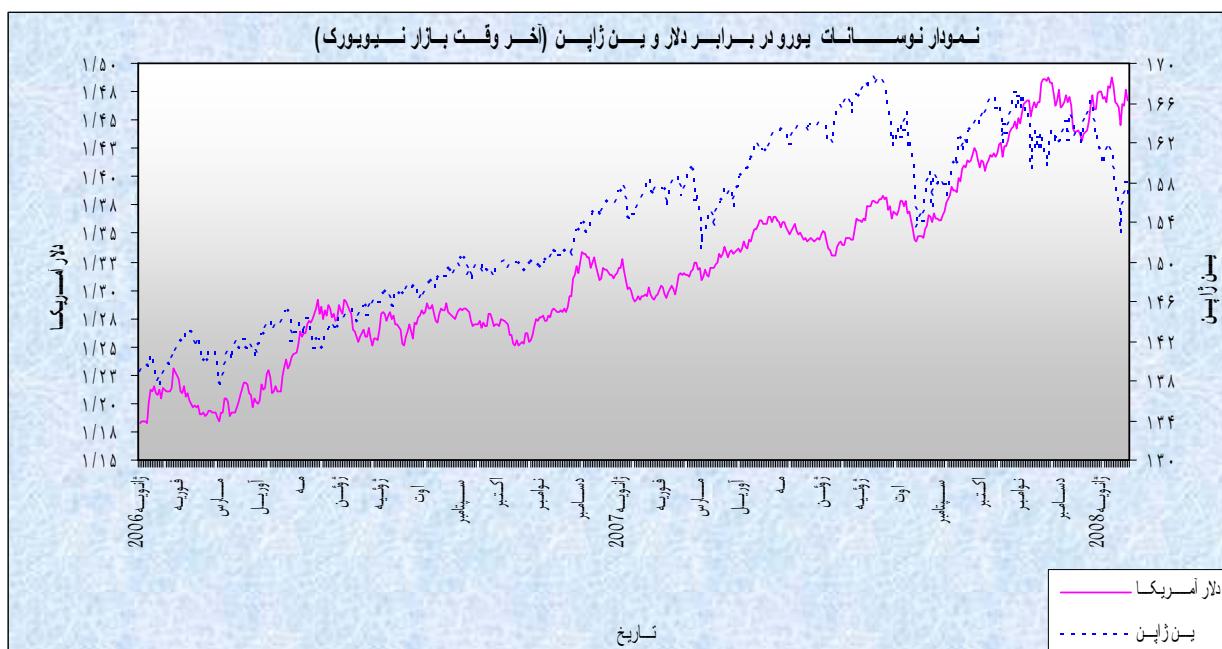
۲- منطقه یورو

الف- نوسانات یورو

در هفته گذشته یورو در برابر تمام ارزهای مورد بررسی تضعیف شد. متوسط ارزش یورو در هفته گذشته نسبت به متوسط ارزش آن در هفته ماقبل در برابر دلار $0.56/0$ درصد کاهش یافت. به نرخهای آخر وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده $1.4448-1.4760$ دلار در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات ارزش یورو عمدها تحت، کاهش قابل توجه نرخ بهره کلیدی آمریکا، تأثیر دورنمای نرخهای بهره کلیدی در اروپا و آمریکا، انتشار عملکرد سود و زیان سه ماهه چهارم ۲۰۰۷ شرکتهای مالی بزرگ آمریکا، نوسانات قیمت سهام در بازارهای سهام آسیا، اروپا و آمریکا، دورنمای ضعیف اقتصادی در آمریکا، اظهارات برخی مقامات ارشد بانک مرکزی اروپا و برخی از موارد دیگر قرار داشت.

در این هفته بازارهای مالی بسیار نوسان داشت. بازارهای سهام که بیانگر حساسیت نسبت به ریسک پذیری یا ریسک گریزی عوامل بازار است هفته پر نوسانی را پشت سر گذاشت. همین موضوع

بازارهای ارزی را تحت الشعاع قرار داد. هر چند در هفته ماقبل گذشته مقامات آمریکایی تقلای زیادی برای مقابله با رکود انجام دادند که از آن جمله می‌توان به بسته پیشنهادی دولت آمریکا برای بازگرداندن بخشی از مالیات به خانوارها و همچنین دادن چراغ سبز توسط برنانکی، رئیس فدرال رزرو، مبنی بر کاهش نرخ بهره پایه آمریکا در پایان ژانویه اشاره کرد. اما این اقدامات نتوانست از بروز وحشت (Panic) در بازارهای مالی آسیا و اروپا جلوگیری کند. در روز دوشنبه شاخصهای مهم سهام اروپا و آسیا - DAX آلمان، CAC فرانسه، FTSE انگلیس، Nikkei ژاپن - با افت شدید روبرو شدند. برخی از این بازارها شدیدترین کاهش از هنگام واقعه ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ را تجربه کردند. این شرایط ریسک سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی را افزایش داد و معامله گران را به خروج از معاملات به زیان ارزهای پریازده وادار نمود. به این ترتیب در روز دوشنبه یورو در مقابل ارزهای مطمئن اما کم بازده همچون ین و فرانک تضعیف شد. یورو در برابر دلار نیز تضعیف شد. با توجه به اینکه در بازار ارز حجم سرمایه‌گذاری در دارایی‌های یورویی حتی بیش از سرمایه‌گذاری در دارایی‌هایی است که به دلار متشر شده‌اند، بنابراین با حاکم شدن فضای ریسک گریزی بر بازارهای مالی، کاهش ارزش یورو در برابر سایر ارزها بر رابطه یورو و دلار نیز تأثیر گذاشت و باعث کاهش ارزش یورو در برابر دلار گردید. اما شدت آن زیاد نبود چون بازارهای سهام در شرق آسیا نیز با کاهش شدید روبرو شد و همین موضوع از حرکت سرمایه‌ها به سمت این ارزهای حدودی جلوگیری کرد و به ای ترتیب باعث تقویت نسبی دلار در برابر سایر ارزها گردید.

در روز سه شنبه یورو در برابر دلار تقویت شد. کاهش ارزش سهام در بازارهای مالی به دلیل ترس از رکود اقتصادی آمریکا و تداوم این کاهش در بازارهای سهام آسیا و اروپا در روز دوشنبه، مقامات بانک مرکزی آمریکا را بر آن داشت تا قبل از موعد مقرر یعنی پایان ژانویه، نرخ بهره پایه خود را به میزان قابل توجه ۷۵٪ درصد کاهش دهد تا از افت شدیدتر بازارهای سهام جلوگیری نمایند. همین مسئله باعث تقویت بازارهای سهام آمریکا در روزهای سه شنبه و چهارشنبه شد و همین طور توانست وحشت بوجود آمده در بازارهای مالی آسیا را تخفیف دهد. با این تصمیم

فدرال رزرو، نرخ بهره پایه آمریکا به $\frac{3}{5}$ درصد کاهش یافت و از نرخ بهره پایه یورو که در حال حاضر ۴ درصد است پایین تر رفت. به این ترتیب در روز سه شنبه یورو به بیشترین افزایش طی یک روز در مقابل دلار در دو سال گذشته در بازار نیویورک دست یافت. یورو به دلار در بازار نیویورک به قیمت های آخر وقت در حدود $\frac{1}{22}$ درصد افزایش یافت. یورو در مقابل ین نیز تقویت شد. در واقع گرایش بخشی از سرمایه گذاران به خرید یورو و دارایی های منتشره به یورو از طریق استقراض ین برای تأمین مالی آن باعث تقویت این ارز در برابر ین گردید.

در روز چهارشنبه این اقتصاد منطقه یورو بود که به نوسان در بازارهای مالی دامن زد. در واقع نگرانی از وضعیت اقتصادی منطقه یورو و سرایت رکود اقتصادی از آمریکا به این منطقه باعث تضعیف شاخصهای سهام عمدۀ منطقه یورو شد و همین مسئله معاملات انتقالی (Carry Trade) را از بین برداشت و باعث افت یورو در برابر ین و فرانک سوئیس گردید. یورو در روز چهارشنبه در برابر دلار نیز کاهش یافت. کاهش قابل توجه نرخ بهره پایه دلار در روز قبل از آن و بازگشت امیدواری در بازارهای مالی نسبت به بهبود وضعیت اقتصادی آمریکا باعث تقویت نسبی دلار در برابر سایر ارزها از جمله یورو در روز چهارشنبه بود.

در روز پنج شنبه یورو در مقابل دلار تقویت شد. اگرچه طی هفته های اخیر یورو به دلیل وخامت اوضاع اقتصادی آمریکا و نگرانی نسبت به سرایت آن به اقتصاد منطقه یورو تحت فشار فروش قرار گرفته است، اما اظهارات تند مقامات بانک مرکزی اروپا در روز پنج شنبه مبنی بر دخالت در بازار از طریق افزایش نرخ بهره پایه یورو برای جلوگیری از تشدید تورم و همچنین افزایش غیرمنتظره شاخص اعتماد تجاری آلمان IFO در ماه ژانویه، این فشار برای فروش را تا حدودی کاهش داد. در این وضعیت انتظارات بویژه در بازارهای آتی در مورد کاهش نرخ بهره پایه یورو در آئینه نزدیک از بین رفت. یورو در مقابل تمام ارزهای مورد بررسی در روز پنج شنبه به استثنای پوند انگلیس تقویت شد.

در روز جمعه یورو در مقابل دلار تضعیف شد. در این روز انتشار اخبار مربوط به رسوایی مالی در بانک سوییته جنرال فرانسه نزول بازارهای مالی در اروپا را تشدید نمود و کاهش شاخصهای سهام

در آمریکا رانیز به دنبال داشت. همین موضوع باعث شد تا سرمایه گذاران در بازار آمریکا اوراق خزانه داری آمریکا را برابر یورو ترجیح دهند و به این ترتیب یورو در مقابل دلار در بازار نیویورک کاهش یافت. یورو در برابرین نیز در این روز کاهش یافت.

ب - بازار پولی داخلی

به نظر می‌رسد تورم ماه ژانویه همچون دو ماه قبل از آن در سطح ۳/۱ درصد باقی بماند. لازم به ذکر است که از ماه نوامبر سال گذشته تورم به شکل کم سابقه‌ای به بالاترین میزان خود طی ۶/۵ سال گذشته رسیده است. اما بانک مرکزی اروپا همچنان از افزایش نرخ بهره کلیدی خود اجتناب می‌نماید. هرچند کاهش فراتر از انتظار شاخص مدیران خرید در ماه ژانویه در منطقه یورو از یک سو و همچنین کاهش ۰/۷۵ درصدی نرخ بهره پایه آمریکا و رسیدن آن به ۳/۵ درصد از سوی دیگر فشار را بر بانک مرکزی اروپا برای کاهش نرخ بهره کلیدی خود افزایش داد، اما موضع سرخтанه مقامات این بانک بر اهمیت تورم، احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی را به حداقل رساند. شایان ذکر است که در هفته مورد بررسی نرخ بهره در بازارهای آتی بر مبنای کاهش در نرخ بهره پایه یورو تنظیم شده بود. اما اظهارات شدید الحن الکس و بر رئیس کل بانک مرکزی آلمان و از اعضای شورای سیاستگذاری بانک مرکزی اروپا مبنی بر مقابله با هرگونه فشار تورمی ناشی از افزایش دستمزدها، احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی توسط این بانک را به حداقل رسانید. بنابراین در شرایط فعلی به نظر نمی‌رسد که بانک مرکزی اروپا حداقل در کوتاه مدت اقدام به کاهش نرخ بهره کلیدی خود نماید. وضعیت اقتصادی نه چندان مناسب منطقه یورو نیز احتمال افزایش نرخهای بهره کلیدی برای مقابله صرف با فشارهای تورمی را کاهش می‌دهد. بنابراین انتظار می‌رود نرخ بهره کلیدی یورو حداقل در کوتاه مدت همچنان در سطح ۴ درصد ثابت باقی بماند.

ج- اقتصاد داخلی

بانک مرکزی اروپا نرخ رشد اقتصادی منطقه یورو را در سال ۲۰۰۸ بین ۱/۵ تا ۲/۵ درصد پیش بینی کرده است. ناظران بازار نیز به دلیل تداوم اثرات بحران اعتبارات بر بازارهای مالی، و همچنین افزایش فشارهای تورمی به علت تداوم افزایش قیمت نفت و مواد غذایی، رشد اقتصادی این منطقه در سال جاری میلادی را کمتر ۲ درصد میدانند. در این هفته شاخص خدمات مدیران خرید منطقه یورو (PMI) در ماه ژانویه منتشر شد که نسبت به ماه قبل از آن کاهش یافت. این شاخص از ۵۳/۳ درصد در ماه دسامبر ۲۰۰۷ به ۵۲/۷ درصد در ماه ژانویه ۲۰۰۸ کاهش یافت. لازم به ذکر است که قرار گرفتن شاخص مدیران خرید در سطحی بالاتر از ۵۰/۰ درصد به مفهوم افزایش فعالیت‌ها می‌باشد و قرار گرفتن این شاخص در سطحی پایین تر از ۵۰/۰ درصد به مفهوم کاهش فعالیت‌ها و قرار گرفتن در شرایط انقباضی می‌باشد. ازسوی دیگر شاخص اعتماد تجاری آلمان IFO در ماه ژانویه به طور غیرمنتظره‌ای افزایش یافت. این شاخص از ۱۰۳ در ماه دسامبر ۲۰۰۷ به ۱۰۳/۴ افزایش یافت. این درحالی است که انتظار میرفت این شاخص به ۱۰۲/۲ کاهش یابد. این افزایش غیرمنتظره توانست تا حدودی نگرانی‌ها در مورد رکود اقتصادی در منطقه یورو را کاهش دهد. لازم به ذکر است که اقتصاد آلمان بزرگترین اقتصاد منطقه یورو است و محکمترین زیرساختهای اقتصادی را در بین اعضای این منطقه دارد. همین موضوع می‌تواند دلیل مقاومت بخش تجاری آلمان در مقابل شرایط سخت اعتباری باشد که از ماه اوت سال پیش بر بازارهای مالی حاکم شده است. شاخص قیمت توید کننده آلمان نیز در ماه ژانویه به طور غیرمنتظره ای ۰/۱ درصد کاهش یافت. این موضوع به دلیل کاهش نسبی قیمت نفت در ماه ژانویه بود. در هفته گذشته شاخص کالاهای مصرفی بادوام فرانسه (Mfgd) مربوط به ماه دسامبر ۲۰۰۷ منتشر شد که نسبت به ماه قبل از آن دو درصد افزایش یافت. این درحالی بود که انتظار میرفت شاخص فوق تنها یک درصد بهبود یابد. در هفته مورد بررسی شاخص خرده فروشی ایتالیا

مربوط به ماه نوامبر نیز منتشر شد. این شاخص نسبت به ماه قبل از آن یعنی اکتبر ۲۰۰۷ با $0/3$ درصد کاهش روبر شد. این شاخص از ماه ژوئن ۲۰۰۷ روند نزولی داشته است. شایان ذکر است که شاخص خرده فروشی، فروش کالاهای با دوام و حتی مصرفی بی دوام در سطح فروشگاهها را در بر میگیرد.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی منطقه یورو

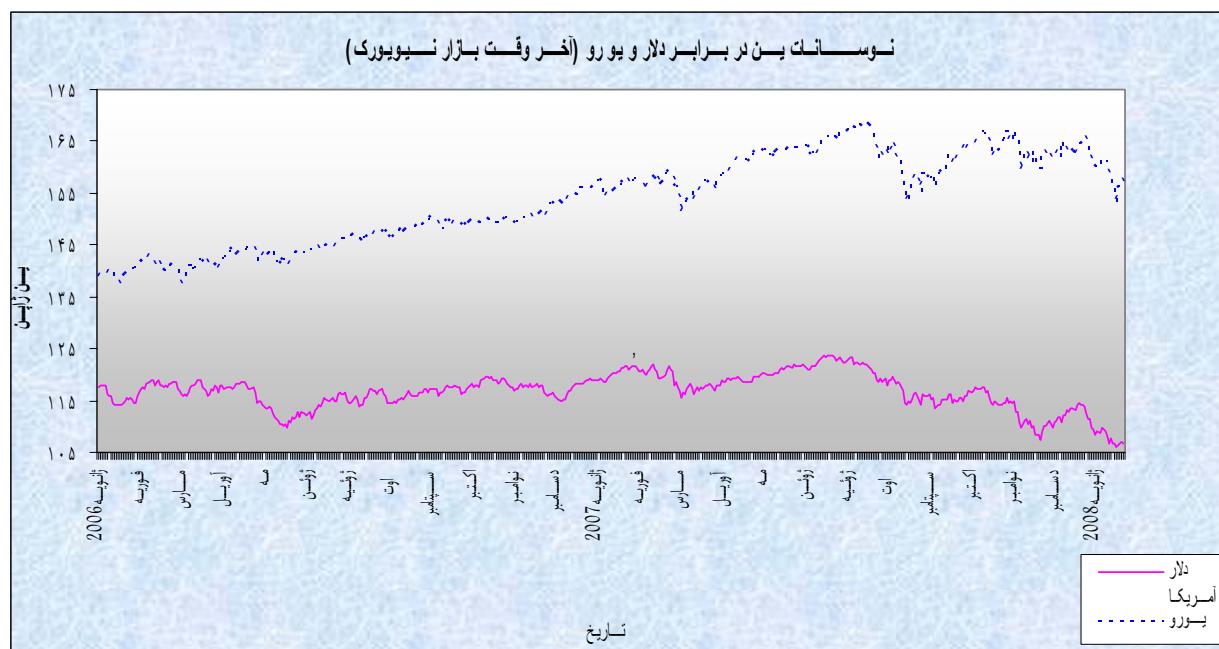
سال ۲۰۰۷														شاخصهای اقتصادی
دسامبر	نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئنیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	ماه		
		۷/۲	۷/۳	۷/۴	۷/۴	۶/۹	۶/۹	۷/۰	۷/۳	۷/۴	۷/۵		نرخ بیکاری (به درصد)	
	۳/۸۲	۸/۶۸	۵/۱۵	۲/۷۲	۷/۸۲	۱۰/۲۰	۲/۳۰	۳/۱۱	۱۰/۰۷	-۱/۵۷	-۹/۱۰		موازنه تجارتی (به میلیارد دلار)	
		۰/۴	-۰/۸	۱/۱	۰/۷	۰/۰	۰/۹	-۰/۷	۰/۶	۰/۵	-۰/۵		درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی	
۳/۱	۳/۱	۲/۶	۲/۱	۱/۷	۱/۸	۱/۹	۱/۹	۱/۹	۱/۹	۱/۸	۱/۸		تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده (به درصد)	
۲۰۰۷ سه ماهه سوم			۲۰۰۷ سه ماهه دوم			۲۰۰۷ سه ماهه اول			۲۰۰۶ سه ماهه چهارم				رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)	
۲/۷			۲/۵			۳/۲			۳/۳					

۳-ژاپن

الف - نوسانات ین

در هفته گذشته، ین ژاپن در برابر تمام ارزهای عمدۀ مورد بررسی از جمله دلار آمریکا تقویت گردید. متوسط ارزش ین در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل، $0/56$ درصد افزایش یافت. به نزههای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر دلار در محدوده $105/88-107/16$ ین معامله گردید.

نوسانات ارزش ین طی هفته گذشته، به طور عمدۀ تحت تأثیر دورنمای اقتصادهای عمدۀ، نزههای بهره، بازارهای سهام و معاملات سوداگرانه قرار داشت. در روز دوشنبه این گمانه زنی در بازار ارز توکیو وجود داشت که آیا اقتصادهای عمدۀ دنیا می‌توانند از تبعات کندی رشد اقتصادی آمریکا در امان بمانند یا خیر. حجم بالای مبادلات میان اقتصادهایی نظیر منطقه یورو و ژاپن با آمریکا میزان وابستگی این اقتصادها به اقتصاد آمریکا را بالا برده است. بنابراین همانگونه که برخی مقامات اقتصادی

اروپا ابراز داشته اند احتمال کنندی رشد اقتصاد منطقه یورو وجود دارد. همین امر موجب تضعیف یورو در برابر دلار در اولین روز هفته گردید. اما ین از شرایط عمومی خوبی برخوردار بود و در برابر دلار تقریباً ثابت ماند. در روز سه شنبه نگرانی نسبت به بروز رکود اقتصادی در آمریکا حتی بازارهای سهام آسیایی را نیز تحت تأثیر خود قرار داد و موجب افت شاخصهای مربوطه گردید. به گمان کارشناسان بعيد نیست که بحران بازارهای مالی همچنان ادامه یابد و فدرال رزرو باز هم مجبور به کاهش نرخهای بهره گردد. این وضعیت در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه نیز بر بازار ارز حکمفرما بود. درنتیجه ین در برابر دلار در کلیه روزهای یادشده ترقی پیدا نمود. در روز جمعه بهبود بازارهای سهام موجب ریسک گریزی در سطح وسیعی گردید. در پی آن ین در برابر دلار تضعیف گردید.

ب - بازار پولی

در هفته گذشته، صورتجلسه نشست ۲۰-۱۹ دسامبر شورای سیاستگذاری پولی بانک مرکزی منتشر گردید. براین اساس مشخص شد که هر ۹ عضو این شورا رأی به عدم تغییر نرخهای بهره داده اند. مشکلات موجود در بازارهای مالی سبب شده بانک مرکزی ژاپن در ادامه سیاستهای پولی انقباضی تعجیلی به خرج ندهد. حتی آقای Atsushi Mizuno، از اعضای شورای سیاستگذاری پولی که از ماه ژوئیه تنها موافق افزایش نرخهای بهره بود تجدیدنظر نمود و همسو با دیگر اعضا جانب احتیاط را رعایت نمود. البته برخی مسئولان پولی انتظار دارند که تعديل در بازارهای مالی زودتر صورت گیرد. بنابراین مسئله افزایش نرخهای بهره منتفی نیست اما احتمالاً این امر در کوتاه مدت محقق نخواهد شد.

ج- وضعیت اقتصادی

رشد ماهانه شاخص قیمت مصرف کننده از ۰/۲ درصد در ماه نوامبر به ۰/۴ درصد در ماه دسامبر افزایش یافت. رشد سالانه این شاخص طی ماههای مذکور به ترتیب ۰/۴ و ۰/۸ درصد بود. لازم به ذکر است که این شاخص بدون درنظر گرفتن قیمت مواد غذایی تازه محاسبه می‌شود. شاخص فعالیتهای اقتصادی شامل کلیه بخش‌های اقتصاد در ماه نوامبر ۰/۵ درصد کاهش یافت. طبق یک گزارش انتشار یافته از وضعیت تجاری ژاپن، صادرات این کشور در ماه دسامبر به آمریکا کاهش پیدا کرد و رشد صادرات به چین و اروپا در این ماه نسبت به ماه مشابه سال گذشته افت داشت.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی ژاپن

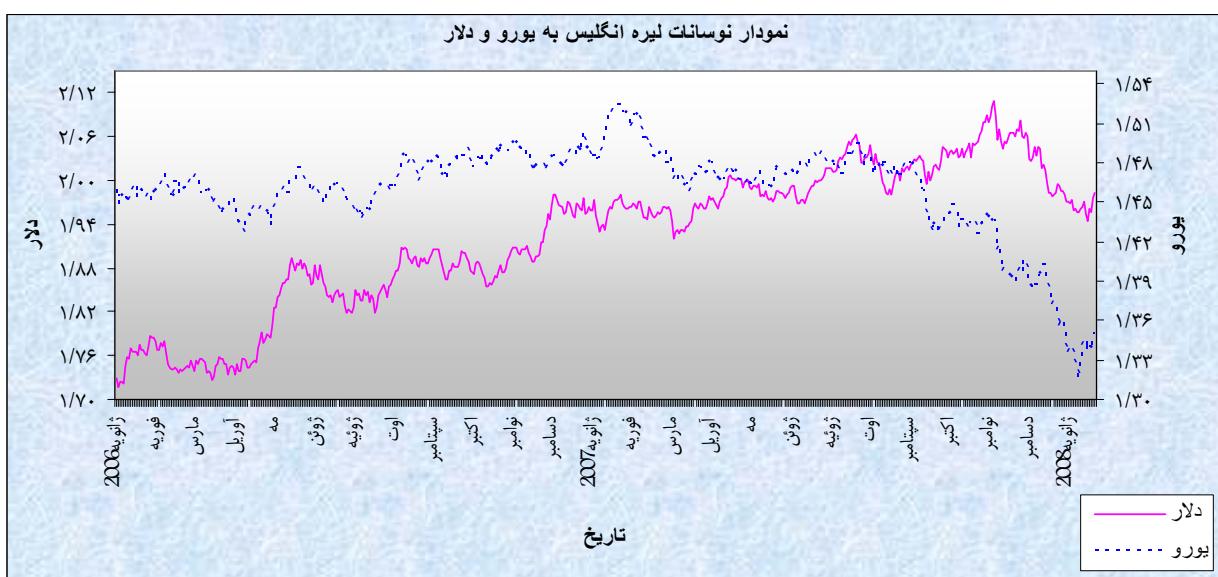
سال ۲۰۰۷												سال ۲۰۰۶		
نومبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئنیه	ژوئن	مه	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	دسامبر	ماه	شاخصهای اقتصادی	
۳/۸	۴/۰	۴/۰	۳/۸	۳/۶	۳/۷	۳/۸	۳/۸	۴/۰	۴/۰	۴/۰	۴/۰	نرخ بیکاری (به درصد)		
۱۶/۰۶	۱۹/۲۳	۱۵/۳۷	۷/۶۴	۶/۴۶	۱۱/۰۳	۴/۰۶	۸/۶۹	۱۵/۱۹	۹/۲۹	۰/۹۵	۱۰/۴	موازنۀ تجاری (به میلیارد دلار)		
-۱/۶	۱/۷	-۱/۴	۳/۵	-۰/۴	۱/۳	-۰/۳	-۰/۲	-۰/۳	۰/۷	-۱/۷	۰/۹	درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی		
۰/۶	۰/۳	-۰/۲	-۰/۲	۰/۰	-۰/۲	۰/۰	۰/۰	-۰/۱	-۰/۲	۰/۰	۰/۳	تغییر سالانه در شاخص قیمت مصرف کننده (به درصد)		
سه ماهه سوم ۲۰۰۷			سه ماهه دوم ۲۰۰۷			سه ماهه اول ۲۰۰۷			سه ماهه چهارم ۲۰۰۶			رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)		
۱/۵			-۱/۸			۳/۲			۵/۰					

۴- انگلیس

الف- نوسانات لیره

در هفته گذشته، لیره انگلیس در برابر اکثر ارزهای عمده مورد بررسی به استثنای دلار کانادا و یمن ژاپن تقویت گردید. متوسط ارزش لیره در برابر دلار در هفته قبل نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل، ۰/۱۷ افزایش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر لیره در محدوده ۱/۹۸۲۹-۱/۹۴۳۶ دلار معامله گردید.

نوسانات ارزش لیره طی هفته گذشته، بطور عمده تحت تأثیر انتشار اخبار و گزارش‌های اقتصادی، دونمای نرخهای بهره و عوامل فنی قرار داشت. در روز دوشنبه، ارزش لیره در مقابل دلار کاهش یافت و تقریباً به پایین ترین سطح خود در یک سال گذشته رسید. افزایش ریسک پذیری معامله گران و همچنین وجود شواهدی مبنی بر کاهش سریع قیمتهای مسکن در بریتانیا از جمله دلایل کاهش لیره در مقابل دلار در این روز بود. شایان ذکر است که قیمتهای مسکن در انگلیس و ولز کاهش یافته است و به پایین ترین سطح خود از دسامبر ۲۰۰۵ تاکنون رسیده است. در روز سه شنبه لیره در مقابل دلار بعد از

نوسانات زیاد در طول روز، در پایان وقت افزایش یافت. علت اصلی افزایش لیره در مقابل دلار در این روز کاهش شدید نرخ بهره ایالات متحده به میزان ۰/۷۵ درصد توسط فدرال رزرو بود. این اولین کاهش نرخ بهره به این میزان توسط فدرال رزرو بعد از حملات تروریستی یازده سپتامبر ۲۰۰۱ تاکنون می باشد. بدنبال این امر لیره در مقابل دلار طی این روز کاری یک درصد افزایش یافت. و روند نزولی آن در مقابل دلار طی چند ماه اخیر معکوس شد. همچنین در این روز لیره در مقابل یورو توسعی شد و پول واحد اروپایی ۵/۰ درصد افزایش یافت. در اوایل روز چهارشنبه بدليل بالاتر از سطح پیش بینی بودن ارقام مربوط به تولید ناخالص داخلی انگلستان لیره در مقابل دلار و یورو افزایش یافت اما در پایان روز به دلیل ریسک گریزی سرمایه گذاران و همچنین افزایش احتمال کاهش نرخهای بهره در ماه آینده لیره در مقابل دلار کاهش یافت. همچنین ارزش لیره در مقابل ین به پایین ترین سطح خود در دو سال اخیر رسید. تردید در سلامت اقتصاد جهانی در پی کاهش ۰/۷۵ درصدی نرخهای بهره توسط فدرال رزرو باعث شد تا حجم معاملات Carry trades در بین سرمایه گذاران کاهش یابد و همین امر باعث شد تا سوداگران اقدام به فروش پوند نمایند که در نتیجه آن ارزش ین افزایش یافت. همچنین اظهارات رئیس کل بانک مرکزی انگلیس موجب شد تا احتمال کاهش نرخهای بهره انگلیس در ماه فوریه افزایش یابد که در نتیجه آن نیز از ارزش ارزهای پر بازده کاسته شد. همچنین طبق یک نظرسنجی که توسط مؤسسه رویترز انجام شد ۵۸ نفر از اقتصاددانانی که در این نظرسنجی شرکت نموده بودند به اتفاق آراء پیش بینی نمودند که بانک مرکزی انگلیس در ماه فوریه نرخهای بهره را از ۵/۵ درصد به ۵/۲۵ درصد کاهش خواهد داد. در اوایل روز پنجشنبه علیرغم بازگشت رونق به بازارهای جهانی سهام، بدليل نگرانی سرمایه گذاران از سلامت اقتصاد جهانی بدنبال تردید از انجام معاملات ریسکی، ارزش لیره در مقابل ین کاهش یافت. اما در پایان روز لیره در مقابل ین افزایش یافت. همچنین ارزش لیره در مقابل دلار افزایش یافت و به بالاترین سطح خود در یک هفته گذشته در مقابل دلار نزدیک شد. بطوریکه سرمایه گذاران احتمال کاهش شدید نرخهای بهره توسط بانک مرکزی انگلیس را ضعیف دانستند همچنین انتشار بیانیه بانک مرکزی انگلیس به همراه اظهارات اخیر جناب آقای

Merviyn king رئیس کل بانک مرکزی این کشور احتمال کاهش شدید نرخهای بهره توسط آن بانک را تضعیف کرد. در آخرین روز هفته نیز لیره در برابر طیف وسیعی از ارزها تقویت شد. روی آوردن سرمایه گذاران به معاملات ریسکی و انجام معاملات Carry trade علت اصلی افزایش لیره در این روز بود. پوند از جمله ارزهایی است که بالاترین نرخ بهره را در میان کشورهای صنعتی گروه هفت داراست به همین دلیل در معاملات Carry trade دارای بازدهی بسیار بالائی می‌تواند باشد. در نهایت افزایش ریسک پذیری در میان سرمایه گذاران باعث شد تا لیره آخرین روز هفته را در مقابل سایر ارزها با افزایش به پایان رساند.

ب- بازار پولی

با توجه به تحولات هفته گذشته بنظر می‌رسد که بانک مرکزی انگلیس بمنظور محافظت از اقتصاد این کشور در ماه آینده اقدام به کاهش نرخهای بهره نماید، اما این کاهش به شدت کاهش نرخهای بهره ایالات متحده که در هفته گذشته توسط فدرال رزرو صورت گرفت نخواهد بود. همچنین طبق یک نظرسنجی که توسط مؤسسه رویترز از ۵۸ نفر از اقتصاددانان در روز چهارشنبه صورت گرفت، همگی به اتفاق آراء پیش‌بینی نمودند که نرخهای بهره در ماه آینده ۰/۲۵ درصد کاهش خواهد یافت و به ۵/۲۵ درصد خواهد رسید. اما از سوی دیگر بعد از انتشار بیانیه اعضای کمیته سیاستگذاری پولی بانک مرکزی انگلیس در روز پنجشنبه مشخص شد که تنها یک نفر از ۹ عضو موافق کاهش نرخهای بهره در ماه ژانویه بوده است. همچنین اظهارات آقای Mervyn king رئیس کل بانک مرکزی انگلیس نیز احتمال کاهش شدید نرخهای بهره توسط آن بانک را تضعیف کرد. با توجه به مطالب فوق بنظر می‌رسد که بانک مرکزی انگلیس در ماه فوریه اقدام به کاهش نرخهای بهره خواهد کرد. اما تا پایان سال جاری کاهش شدیدی در نرخهای بهره صورت نخواهد گرفت.

ج- وضعیت اقتصادی

رشد سه ماهه تولید ناخالص داخلی در سه ماهه چهارم به ۰/۶ درصد رسید که این رقم پایین ترین میزان رشد سه ماهه تولید ناخالص داخلی از سه ماهه سوم سال ۲۰۰۶ تاکنون می باشد. تولید ناخالص داخلی بطور سالانه سه ماهه چهارم نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲/۹ درصد رشد داشت. که این رقم نیز کمترین میزان رشد سالانه تولید ناخالص داخلی از سه ماهه دوم سال ۲۰۰۶ تاکنون می باشد. شاخص سفارشات بخش صنعتی در ماه ژانویه نسبت به ماه دسامبر بدون تغییر ماند و در هر دو ماه در رقم ۲+ ثابت بود. شاخص مربوط به صادرات نیز از ۲+ در ماه دسامبر ۲۰۰۷ به ۴- در ماه ژانویه ۲۰۰۸ کاهش یافت. تعداد وامهای رهنی تأیید شده و آماده پرداخت. در ماه دسامبر ۳۷/۸ درصد کاهش یافت و از رقم ۴۴۸۱۱ مورد در ماه نوامبر به رقم ۴۲۰۸۸ مورد در ماه دسامبر رسید. بودجه بخش عمومی از ابتدای سال مالی تا پایان ماه دسامبر ۲۰۰۷ کسری به میزان ۱۶/۹۷ میلیارد لیره داشت. که این میزان کسری برای ماه دسامبر بیشترین میزان کسری در نوع خود می باشد که تاکنون به ثبت رسیده است. کسری بودجه دولت مرکزی در ماه دسامبر ۲۰۰۷ نیز بالغ بر ۱۵/۷۸ میلیارد پوند گردید.

عمده ترین شاخصهای اقتصادی انگلیس

سال ۲۰۰۷													شاخصهای اقتصادی
دسامبر	نوامبر	اکتبر	سپتامبر	اوت	ژوئیه	ژوئن	۴	آوریل	مارس	فوریه	ژانویه	ماه	
۲/۵	۲/۵	۲/۶	۲/۶	۲/۶	۲/۷	۲/۷	۲/۷	۲/۸	۲/۹	۲/۹	۲/۹	۲/۹	نرخ بیکاری (به درصد)
-۱۹/۹۸	-۱۵/۰۴	-۱۶/۷۲	-۱۳/۹۵	-۱۵/۰۸	-۱۲/۹۹	-۱۲/۷۸	-۱۳/۷۸	-۱۳/۹۷	-۱۳/۶۱	-۱۳/۳۰			موازنہ تجارتی (به میلیارد دلار)
-۰/۱	۰/۵	-۰/۴	۰/۱	-۰/۱	۰/۰	۰/۶	۰/۳	۰/۲	-۰/۳	۰/۰			درصد تغییرات ماهانه تولیدات صنعتی
۲/۱	۲/۱	۲/۱	۱/۸	۱/۸	۱/۹	۲/۴	۲/۵	۲/۸	۳/۱	۲/۸	۲/۷		تغییر سالانه در شاخص قیمت صرف کننده (به درصد)
سه ماهه چهارم ۲۰۰۷			سه ماهه سوم ۲۰۰۷			سه ماهه دوم ۲۰۰۷			سه ماهه اول ۲۰۰۷				رشد سالانه تولید ناخالص داخلی (به درصد)
۲/۹			۳/۳			۳/۲			۳/۱				

۵ - طلا

متوسط قیمت طلا در هفته گذشته نسبت به متوسط قیمت آن در هفته ماقبل در بازار نیویورک ۱۰۸ درصد افزایش داشت. به نزخهای آخر وقت بازار مذکور، در هفته گذشته قیمت هر اونس طلا در محدوده ۸۸۵/۱۰-۹۱۳/۵۰ دلار در نوسان بود.

در هفته گذشته نوسانات قیمت طلا عمدها تحت تأثیر نوسانات نرخ برابری دلار، کاهش شدید نزخهای بهره کلیدی آمریکا، مشکلات انرژی در آفریقای جنوبی و برخی از موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه بازار طلای نیویورک در تعطیلات رسمی بسر می برد. اما در این روز در بازار لندن، ضعف یورو در برابر دلار و درخواست افزایش ودیعه (Margin Call) در بازار سهام، موجب کاهش قیمت طلا شد. البته در این روز ترس از بروز رکود اقتصادی و مشکلات مربوط به بازارهای مالی تا حدودی از شدت فشار نزولی بر قیمت طلا کاست. ادامه ضعف بازار سهام موجب ادامه ضعف شدید

قیمت طلا در روز سه شنبه در قبل از شروع به کار بازار نیویورک شد. بطوریکه در قبل از شروع به کار بازار نیویورک، قیمت هر اونس طلا تا سطح $849/50$ دلار نیز تنزل نمود. اما بعداً در این روز با شروع به کار بازار نیویورک، بانک مرکزی آمریکا اعلام کرد که نرخهای بهره کلیدی خود را به میزان $0/75$ درصد کاهش داد. این شدیدترین کاهش نرخهای بهره کلیدی از اکتبر سال 1984 میلادی به بعد می‌باشد. کاهش شدید نرخهای بهره کلیدی آمریکا موجب افزایش شدید قیمت طلا در روز سه شنبه در بازار نیویورک گردید. در اوایل روز چهارشنبه به وقت بازار نیویورک، به دلیل کاهش تقاضای فیزیکی در هند و ابهامات مربوط به بازارهای مالی، سرمایه‌گذاران نگهداری پول نقد را بر طلا ترجیح دادند و به تبع آن قیمت طلا کاهش یافت. لازم به ذکر است که افزایش مداوم قیمت طلا در ماههای اخیر موجب کاهش تقاضای فیزیکی در هند شده است. در هفته گذشته اتحادیه شمش بمبئی اعلام کرد که واردات طلا به هند در سال 2007 نسبت به سال 2006 حدود 20 درصد کاهش یافت. هند در سال 2006 حدود 715 تن طلا وارد کرده بود. این کشور که بزرگترین مصرف کننده طلا در جهان است، سالانه فقط $2/0$ تن طلا تولید می‌کند. البته بعداً در روز چهارشنبه خرید طلا به عنوان مأمن مناسب برای سرمایه‌گذاری و خریدهای سوداگرانه و در روز پنجشنبه احتمال ادامه کاهش ارزش دلار و تقویت قیمت نفت خام، موجب تقویت قیمت طلا گردید. حتی در مقطعی از این روز قیمت هر اونس طلا از سطح $910/0$ دلار نیز فراتر رفت. در روز جمعه شرکتهای عمدۀ تولید کننده طلا در آفریقای جنوبی به دلیل مشکلات مربوط به تأمین انرژی مجبور به توقف استخراج طلا شدند. آفریقای جنوبی به مدت یک قرن بزرگترین تولید کننده طلا در جهان بوده است. اما در سال 2007 میلادی، چین مقام اول را در میان تولید کنندگان طلا در جهان بدست آورد. تولیدات طلا آفریقای جنوبی از 275 تن در سال 2006 میلادی به 272 تن در سال 2007 کاهش یافت. در حالیکه تولید طلای چین در سال 2007 نسبت به سال ماقبل $12/0$ درصد افزایش یافت به 276 تن رسید. با توجه به اینکه آفریقای جنوبی دومین تولید کننده بزرگ طلا در جهان می‌باشد، قطع طلا در این کشور در صورت تداوم می‌تواند در کاهش عرضه طلا به بازار بسیار مؤثر باشد. این امر به همراه افزایش قیمت نفت خام در بازارهای جهانی سبب افزایش

شدید قیمت طلا در این روز شد. بطوریکه در مقطعی از روز جمعه، قیمت هر اونس طلا تا سطح ۹۲۳/۴۰ دلار، یعنی به بالاترین سطح تاریخی خود رسید. قبل از بزرگترین سطح تاریخی مربوط به روز ۱۴ ژانویه و هر اونس ۹۱۴/۰ دلار بوده است. قیمت هر اونس طلا در طول هفته گذشته حدود ۷۳/۰ دلار نوسان داشت. پایین ترین سطح آن مربوط به روز سه شنبه (هر اونس ۸۴۹/۵۰ دلار) و بالاترین سطح آن مربوط به روز جمعه (هر اونس ۹۲۳/۴۰) بود.

۶- نفت

متوجه بهای نفت خام پایه آمریکا در هفته گذشته نسبت به متوسط آن در هفته ماقبل، ۲/۷۶ درصد کاهش یافت. به نرخهای پایان وقت بازار نیویورک، در هفته قبل هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۸۶/۹۹-۹۰/۷۱ دلار معامله گردید.

نوسانات بهای نفت خام طی هفته گذشته، به طور عمده تحت تأثیر کاهش نرخهای بهره

وجوه فدرال، اوضاع اقتصادی در آمریکا، تصحیحات تکنیکی و برخی موارد دیگر قرار داشت. در روز دوشنبه بازار نفت نیویورک به مناسب تعطیلات رسمی بسته بود. در روز سه شنبه فدرال رزرو بطور غیرمنتظره ای نرخ بهره کلیدی در این کشور را به میزان ۷۵/۰ درصد کاهش داد و آن را به ۳/۵ درصد رساند. انتشار ارقام ضعیف اقتصادی، زیانهای کلان شرکتهای مالی و بانکهای آمریکایی و وجود برخی شواهد دیگر طی مدت اخیر، نگرانی زیادی نسبت به وقوع رکود اقتصادی در آمریکا در میان فعالان بازار بوجود آورده بود. ادامه سیاستهای پولی ابسطاطی که در تصمیم روز سه شنبه فدرال رزرو منعکس گردید نشان داد که این نگرانیها بی مورد نبوده است. بنابراین به جای آنکه این تصمیم از بار نگرانیها بکاهد، تحلیل گران را هشیارتر و حساس تر نمود. این وضعیت در روز چهارشنبه نیز بر بازارهای مالی دنیا حاکم بود و موجب افت بازارهای سهام گردید. سرسید شدن قراردادهای نفتی ماه فوریه نیز به عرضه در بازار افزود. بنابه دلایل یادشده بهای نفت در دو روز کاری اول هفته از سیر نزولی برخوردار بود. در روز پنجشنبه قیمتها در بازار کالاهای اساسی و سهام ترقی یافتند. همچنین رئیس جمهور آمریکا موفق شد موافقت اعضای حزب مخالف خود (حزب دموکرات) در کنگره را در مورد لایحه ۱۵۰ میلیارد دلاری کاهش مالیاتها جلب نماید. دولت آمریکا قصد دارد جهت مقابله با کندی رشد اقتصادی، سیاستهای ابسطاطی هم در بعد پولی و هم در بعد مالی درپیش گیرد. لایحه مذکور نیز که در همین راستا ارائه شده خوشینی زیادی در میان فعالان بازار بوجود آورد و به همین دلیل توجه چندانی به ارقام انتشاریافته مربوط به افزایش موجودی انبار نفت خام آمریکا معطوف نگردید. ارقام یادشده، توسط اداره

کل اطلاعات انرژی آمریکا و به شرح جدول زیر منتشر گردید:

جدول ۱- موجودی انبار نفت آمریکا

تولیدات	موجودی انبار در هفته منتهی به (ارقام به میلیون بشکه)	درصد تغییر نسبت به هفته ماقبل	درصد تغییر نسبت به مدت مشابه سال قبل
نفت خام	۲۸۹/۴	۰/۸۰	-۹/۱۴
نفت حرارتی و دیزل	۱۲۸/۵	-۱/۰۰	-۹/۱۲
بنزین	۲۲۰/۳	۲/۳۲	-۰/۱۴

خوش بینی نسبت به بهبود رشد اقتصادی آمریکا در روز جمعه نیز ادامه یافت. همچنین در این روز معامله گران به پوشش کمبودها روی آوردند. با توجه به کلیه موارد فوق، قیمت نفت در دو روز آخر هفته ترقی پیدا کرد.

جدول ۲- قیمت نفت خام در هفته منتهی به ۲۵ ژانویه ۲۰۰۸

متوسط هفته	جمعه ۲۵ ژانویه	پنجشنبه ۲۴ ژانویه	چهارشنبه ۲۳ ژانویه	سه شنبه ۲۲ ژانویه	دوشنبه ۲۱ ژانویه	روزهای هفته عنوان
۸۸/۵۵	۹۰/۹۰	۸۹/۱۴	۸۶/۶۲	۸۸/۴۵	۸۷/۶۲	نفت برنت
۸۹/۰۰	۹۰/۷۱	۸۹/۴۱	۸۶/۹۹	۸۹/۲۱	۸۸/۶۹	نفت پایه آمریکا
۸۴/۵۸	-	۸۴/۵۸	۸۴/۶۸	۸۳/۸۴	۸۵/۲۱	نفت اوپک